



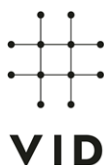
## FORSKERKURS FOR UTVIKLINGSHEMMEDE

### ORDLISTE



May Østby (prosjektleder), Hege Bakken, Marie Therese Birkedal, Petter Bjørkmo, Lisa Malin Kleven Fløan, Jeanette Fjermestad, Tine Gladsø, Linda Grepperud, Even Grepperud, Mette Tindvik Hansen, Camilla Hopen, Anne-Marit Hubertus, Hilde Haaland, Iver Valved Korsvik, Gerd Hilde Lunde, Kari Megrund, Anders Midtsundstad, Sigrid Myklebost, Gunn Eva Solum Myren, Tove M. Ness, Ole Magnus Oterhals, Peter Paluga, Kristin Røvik, Sylvia Aasen, Britt-Evy Westergård, Aud Elisabeth Witsø, Ingrid Krohn Aasgård.

Mai 2022



**ORDLISTE**

Der det står KA og et tall, så viser det til det kunnskapsarket hvor du kan lese mer om ordet.

<b>A</b>		KA
ANALYSE	Analyse er en måte å gå fram på for å sortere og få oversikt over informasjon vi har samlet inn i forskningen	5.0
ANONYMISERING	Anonymisering er å endre opplysninger som er samlet inn om personer i forskningen, slik at ingen andre skal forstå hvem som har sagt det vi skriver om i resultatene av forskningen.	1.1
ARTIKKEL	En artikkel er en tekst skrevet av en eller flere personer. Den kan inneholde meninger, erfaringer, et faglig tema eller forskning. Artikler finnes i blader og aviser, eller på nettet. De er korte eller lange. De kan være bare med tekst eller med bilde og tekst. Oftest er det bladet som artikkelen er i, som har bestemt hvordan artikkelen skal skrives.	7.0 7.1
<b>D</b>		
DATA	Data er informasjonen vi har samlet inn om steder, personer eller grupper. Data kan være tall, skrift, bilder og lyd.	5.0
DIAGRAM	Et diagram er en måte å vise fram funnene i forskningen. på en enkel måte En kan for eksempel bruke kakediagram, søylediagram eller diagram med linjer.	5.1
DISKUSJON	Diskusjon i forskning betyr at vi snakker/skriver om hvordan vi har kommet frem til resultatene, om dette var en god måte, om hvordan resultatene kan brukes, om resultatene likner på forskning som andre har gjort og kanskje om resultatene er viktige i forhold til lover og politikk.	6.0
<b>E</b>		
ETIKK/ ETISKE REGLER	Etikk handler om at vi gjør forskningen slik at ingen blir skadet eller føler at de er brukt på noen måte. Etiske regler for forskning er laget for at vi skal følge loven om å ikke skade andre. På nettsiden til Norsk Forskningsråd er disse reglene beskrevet.	1.1

EVALUERING	Evaluering er å undersøke og bestemme (vurdere) hvordan en situasjon, personer, erfaringer eller gjennomførte oppgaver er. I evalueringen ser vi tilbake, vi kan for eksempel evaluere opplæringen en gruppe har fått. Da ber vi gruppen fortelle hvordan de syntes opplæring var. Vi evaluerer for å kunne gjøre det bedre neste gang.	
<b>F</b>		
FAGARTIKKEL	En fagartikkel er en tekst om et eller flere temaer.	7.0
FOREDRAG	Et foredrag er å fortelle et publikum om for eksempel funn fra forskning.	7.0
FORMIDLE	Å formidle handler om å fortelle andre om det vi fant ut. Det kan også kalles «å presentere»	7.0
FORSKNING	Forskning er å undersøke for å finne ut noe nytt, som ingen vet noen ting om. Vi går et og et trinn frem for å finne svar på spørsmålene våre og vi beskriver alt vi gjør. På den måten kan andre forstå hvordan vi har funnet svar på spørsmålet vi hadde for forskningen vår.	0.2
FORSKNINGS-ARTIKKEL	En forskningsartikkel er en måte å fortelle andre om forskningen. En forskningsartikkel inneholder en innledning (I), en beskrivelse av metode (M), beskrivelse av resultater (R) og analysen (A), før en diskusjon (D) om det som er funnet i forskningen og måten vi har gått frem på. Dette forklarer hvorfor vi sier vi bruker IMRAD metoden. Alle forskningsartikler må leses og godkjennes av andre forskere før den settes inn i bladet vi har sendt den til.	7.0
FORSKNINGS-ETIKK	Forskningsetikk handler om personvern, samtykke, taushetsplikt, anonymisering og sikker lagring av informasjonen vi samler inn i forskningen.	1.1
FORSKNINGS-PROSESSEN	Måten vi går frem på i forskningen: lage spørsmål, undersøke litteratur, planlegge undersøkelsen, samle informasjon (data), analysere og oppsummere, diskutere og formidle.	1.0
FORSKNINGS-SPØRSMÅL	Spørsmål vi lager for å finne ut hva forskningen kan gi svar på.	1.3

<b>H</b>		
HYPOTESE	En setning som beskriver noe vi mener er sant (en påstand), men som vi må undersøke for å finne ut om det stemmer.	1.3
<b>I</b>		
INFORMANT	Informant er den personen vi intervjuer eller observerer når vi forsker.	4.0
INFORMASJONS-SKRIV	Et brev med informasjon om undersøkelsen du eller andre deltar i.	1.1
INTERVJU	Et intervju er som en samtale om et tema vi vil vite mer om. I intervju har vi spørsmål som vi har laget på forhånd.	4.2
INTERVJUGUIDE	En intervjuguide er en liste med spørsmål som vi bruker når vi skal intervju noen.	4.2
<b>K</b>		
KATEGORISERE	Å kategorisere er å dele opp og sortere data i ulike grupper. Det kan gjøres på mange forskjellige måter. Det viktige er at vi må beskrive hvordan vi sorterer, slik at andre forstår det vi har sortert i de forskjellige gruppene.	5.0
KONFERANSE	En konferanse er å møtes enten på et sted eller digitalt for å fortelle om det vi har lært av forskningen. På konferanse kan vi også høre på andre og lære av dem. Vi kan snakke med andre om et bestemt tema. Du møter folk med samme interesser.	7.0
KUNNSKAP	Kunnskap handler om å kunne noe eller ha lært noe. I forskning er vi opptatt av å få ny kunnskap, som er nyttig og kan gjøre livet bedre for folk.	0.2
KVALITATIVT	Vi bruker ordet kvalitativt i forskning når vi undersøker hva personer opplever eller har opplevd. Data i kvalitativ forskning er som regel tekst. Også bilder og film kan være kvalitative data.	4.0
KVANTITATIVT	Vi bruker ordet kvantitativt i forskning, når vi for eksempel undersøker hvor mange som mener noe. Data i kvantitativ forskning er gjerne tall.	4.0
<b>L</b>		
LITTERATUR-SØK	Litteratursøk handler om å søke etter kunnskap som finnes om det samme som vi er	2.0

	interessert i når vi skal forske. Vi kan søke på internett og på bibliotek. Det kan være artikler, tidsskrifter (blader) eller bøker.	
LIVSSITUASJON	Livssituasjonen handler om hvordan vi har det i livet. Det kan handle for eksempel om hvor vi bor, økonomi, vennskap, arbeid og helse.	
<b>M</b>		
METODE	Metode er en fremgangsmåte.	4.0
<b>N</b>		
NSD	Hvis vi trenger opplysninger om personer (for eksempel navn, epostadresse eller telefonnummer) i et forskningsprosjekt, da må vi si fra til Norsk senter for forskningsdata (NSD). NSD passer på at forskningen blir gjort på en god måte.	1.1
<b>O</b>		
OBSERVASJON	Å observere er å se på noe som vi vil undersøke når vi forsker. Vi observerer når vi vil undersøke hva mennesker gjør og sier. Så skriver vi ned det vi har sett de gjør og sier. Det vi skriver ned fra observasjonen blir data.	4.1
<b>P</b>		
PERSONVERN	Personvern handler om at vi har rett til å bestemme over informasjon om oss selv. Når vi forsker må vi passe veldig godt på informasjon som andre deler med oss. NSD har regler for hvordan vi skal gjøre det. Det er strenge regler for hvordan vi skal passe på personvernet til de som er med i forskning.	1.1
PRAKTISK ERFARING	Praktisk erfaring betyr at folk har lært å gjøre noe gjennom å gjøre det mange ganger.	
PICTOGRAM	Pictogram er strektegninger som skal erstatte ord. Vi kan bruke pictogram for å forklare eller vise hva vi mener eller vil, i stedet for å si det med ord.	
POSTER	En poster er en plakat. Vi kan vise fram resultatene fra forskningen på en poster.	7.0
PODCAST	En podcast er program med ett eller flere temaer som publiseres på internett.	7.0
POWERPOINT-PRESENTASJON	En PowerPoint-presentasjon er ark med tekst og bilder som viser det du vil fortelle. Den brukes samtidig med at du snakker.	7.0

PROBLEM-STILLING	En problemstilling er et spørsmål vi vil forske på.	1.3
PROSJEKT	Et prosjekt er et arbeid som gjøres etter en plan og ofte i samarbeid med andre. Et prosjekt har en startdato og en sluttdato. Prosjekter er tidsbegrenset, og er for å prøve noe nytt. I prosjekt kan planen bli litt forandret underveis.	
PROSESS	En prosess er noe vi jobber oss gjennom. Forskningstrappa viser en forskningsprosess.	1.0
PUBLISERING	Å publisere er en måte å formidle forskningsresultater på. Ofte bruker vi ordet publisering når vi formidler forskningsresultater skriftlig.	7.0
PÅSTAND	En påstand er noe vi tror er riktig, men som vi kan forske på for å finne ut om det stemmer.	1.3
<b>R</b>		
REFERANSE	En referanse er fra noen som har undersøkt samme tema tidligere. Vi viser til dem når vi skriver artikkel.	2.0
REFERERE	Å referere er å vise til det andre har undersøkt før. Når vi skriver artikkel så må vi skrive inn navnet deres og året det ble skrevet. Det er viktig for å vise hvor vi har hentet informasjonen.	2.0
REK	REK står for Regional komite for medisinsk og helsefaglig forskningsetikk. Hvis vi trenger opplysninger om helse, sykdom eller behandling i et forskningsprosjekt så må vi søke til REK om lov før vi kan starte forskningen. REK passer på at forskningen blir gjort på en god måte.	1.1
REKRUTTERING	Å rekruttere handler om å finne personer som kan være med i forskningen. Det kan handle om å finne personer som vil bli intervjuet eller som vil svare på spørreskjema.	
RESPEKT	Respekt handler om å behandle andre på en fin måte uansett hvem de er og hva de kan.	0.5
RESPONDENT	Personen du observerer eller sender spørreskjema til.	4.0

<b>S</b>		
SAMLE DATA/ DATAINNSAMLING	Å samle data handler om hvordan vi får data til forskningen. Det kan være å intervju folk, bruke spørreskjema, observere eller å se på ting.	4.0
SAMMENLIGNE	Å sammenligne handler om å se på to eller flere ting i forhold til hverandre.	
SAMTYKKE	Å samtykke er å si ja til å bli med i forskning eller en undersøkelse og til at det tas opp lyd, tas bilde eller filmes. Det kan også være at det fortelles om noe vi har sagt. Før vi samler inn data må vi spørre om samtykke.	1.1
SAMTYKKE- ERKLÆRING	Hvis vi samtykker til å være med i en undersøkelse, må vi skrive under på en samtykke-erklæring.	1.1
SENSITIV INFORMASJON	Sensitiv informasjon er informasjon om oss selv eller andre som ikke andre skal vite om. Det kan handle om alder, hvor vi bor, helse, seksuelliv og annet.	1.1 1.2
SPØRRESKJEMA	Et spørreskjema har spørsmål som andre skal svare på. Det kan være på ark som blir delt ut eller sendt med posten. Eller det kan være digitalt og sendt på epost eller mobil.	4.3
STUDIEPLAN	Plan for hva som skal læres på et kurs, på skole eller et studium. I studieplanen står mål, innhold og hvordan vi skal lære.	
SVARPROSENT	Svarprosenten er antall personer som har svart av alle de som ble spurt. Det regnes som prosent %	4.0
SYSTEMATISK	Å jobbe systematisk handler om å ha en plan og en rekkefølge på det vi gjør. Det må være ryddig, vi må ha orden. Vi må følge regler for forskning.	
<b>T</b>		
TAUSHETSPLIKT	I forskningen betyr taushetsplikt at vi ikke kan fortelle hva navngitte personer har sagt eller svart. Vi kan fortelle om resultatene av forskningen, men ikke om hva den enkelte person sa eller svarte. Taushetsplikt betyr også at vi ikke skal fortelle om personlig informasjon til andre hvis noen for eksempel har en diagnose.	1.2

TEMA FOR FORSKNING	Forskning må handle om et bestemt tema. Det gir oss retning på undersøkelsen.	0.2 1.3
TOLKE	I forskning handler tolkning om hvordan vi forstår eller forklarer data.	5.0
TRANSKRIBERE	Å transkribere er å gjøre lyd til tekst. Det gjøres oftest ved at vi skriver ned det folk har sagt i et lydopptak.	5.0
TRYGGE OMGIVELSER	Trygge omgivelser handler om at du kan føle deg trygg der du er. Det gjelder fysiske omgivelser, som rommet og stedet du er. Det handler også om psykiske omgivelser, som at det er folk du er trygge på som er sammen med deg, og at alle oppfører seg bra.	0.5
<b>U</b>		
UNDERSØKE	Å undersøke handler om å finne ut av noe. I forskning gjør vi en undersøkelse.	
UTVALG	Utvalg er de personene vi velger ut til å være med i undersøkelsen. Vi velger de personer som kan gi oss best svar på forskningsspørsmålet vårt.	4.0
<b>Å</b>		
ÅPENT SPØRSMÅL	Åpne spørsmål er spørsmål som gir den som skal svare mulighet til å fortelle noe selv. Man kan ikke svare på åpne spørsmål med ja, nei eller enkeltord.	4.4